

Årsrapport 2015

Bergen, 18. februar 2016

1. INNLEDNING

Denne årsrapporten er en del av rapporteringsrutinen for utbetaling av partnerskapsmidler i henhold til partnerskapsavtalen mellom Hordaland fylkeskommune og HOG Energi. Revisorattestert årsregnskap og årsberetning for HOG Energi vil ettersendes så snart det foreligger vedtak fra organisasjonens styrende organer.

Vi viser til at partnerskapsmidler for 2016 er vedtatt, og ber på bakgrunn av denne rapporten om utbetaling til HOG Energi sin konto **3624.33.17724**

Vi takker Hordaland fylkeskommunen for godt samarbeid, og det verdifulle bidraget til HOG Energi sitt arbeid.

2. HOG ENERGI SINE OPPGAVER OG BIDRAG I PARTNERSKAPET

HOG Energi skal som en del av sitt virke:

- Arbeid/oppgaver knyttet til hovedstrategiane og aktuelle innsatsområder i HNH
- Arbeide for verdiskaping, teknologiutvikling, og tilrettelegging av industri og arbeidsplassar innen energisektoren
- Medvirke til prosjekt- og utviklingsarbeid og iverksetting av konkrete tiltak/prosjekt i samarbeid med næringslivet
- Etter nærmere avtale være en utførende og koordinerende aktør i næringsutviklingsarbeidet mellom fylkeskommunen og aktuelle lokale, regionale og nasjonale aktører.
- Andre oppgaver etter behov

3. HOG ENERGI SIN STRATEGISK TILNÆRMING

HOG Energi sin strategiske orientering skal til enhver til harmonere med Hordaland fylkeskommune sine hovedstrategier og innsatsområder i HNH, slik målsettingene i partnerskapsavtalen skisserer.

HOG Energi arbeider for å fremme viktige strategiske energisaker med potensial for verdiskaping og næringsutvikling i Hordaland. Dette skjer i samspill med myndigheter, industri og FoU. HOG Energis prioriterte arbeidsområder kan grupperes i tre ulike kategorier:

- Olje og Gass
- Nye energiformer
- Kompetanse, teknologi- og regionalutvikling

HOG Energi arbeider innen alle områdene for å skape grunnlag og bedre rammevilkår for næringsutvikling gjennom systematisk strategisk alliansebygging og prosjektutvikling. Vi har også stor tro på at fremtidsrettet verdiskaping innen disse tre områdene stimuleres best ved å sikre robust samspill og synergi til miljøets beste. Kompetanse-, teknologi- og regionalutvikling er områder som har stor relevans for den videre utviklingen i olje og gassnæringen og nye energiformer.

4. SAKER, TILTAK OG PROSJEKTER

Saker, tiltak og prosjekter vi arbeider med skal bidra til å utføre våre plikter i partnerskapsavtalen. I 2015 har våre prioriterte saker vært:

Arbeidsområde	Sak
i) Olje og gass/ Kompetanse, teknologi- og regionalutvikling	Johan Sverdrup Forsyning i Nordsjøen Leverandørindustrien
ii) Nye energiformer/ Kompetanse, teknologi- og regionalutvikling	Biogass produksjon og bruk Tverrsektorielle klimatiltak Klimarettet næringsutvikling EU-prosjekter innen energi, klima og miljø

i) Olje og gass/Kompetanse, teknologi- og regionalutvikling

Johan Sverdrup

De gigantiske investeringene som skal gjøres knyttet til hele Sverdrup-utbyggingen, vil gi store muligheter for sysselsetting og verdiskaping både på kort og lang sikt. Første fase i utbyggingen kan gi 51 000 årsverk knyttet til norske leveranser. Av dette vil ca. 22 000 arbeidsplasser være knyttet til leverandørnæringen. I tillegg vil prosjektet gi ca. 12 000 arbeidsplasser hos underleverandørene. Utbyggingen av Sverdrup vil gi norsk industri et stort løft og framtidstro. Det er et gigantprosjekt som vil sikre energiforsyning, arbeidsplasser og gi store ringvirkninger og verdier for samfunnet, industrien og partnerne som eier feltet. Med basis i den høye kompetansen som er utviklet i leverandørbedriftene i Hordaland har viktige kontrakter gått til bedrifter i vår region. Utviklingen av Sverdrup-feltet skal følges nøye opp i 2016. Et prosjekt av Johan Sverdrups format og volum vil kreve innovasjon og teknologiutvikling. Det er også naturlig at våre FoU-miljøer kommer til å få en sentral plass i dette arbeidet.

HOGs rolle:

- Tett oppfølging av utviklingen i prosessen
- Kontinuerlig dialog med operatørene og lisenshaverne, Storting og departement
- Kontinuerlig dialog med leverandørbedriftene
- Regelmessig tilbakemelding til, og tett dialog med politisk ledelse i HOG-kommunene og fylkeskommunens politiske ledelse
- Deltakelse på Statoils leverandørseminarer

Forsyning i Nordsjøen

Omleggingen av seilingsmønsteret i Nordsjøen har ført til endring i forsyningsaktivitet på basene i Hordaland. Dette har ført til en omfattende aktivitet på Ågotnes og på Mongstad. Den videre utviklingen skal nøye følges opp av HOG energi i 2016.

HOG's rolle:

- Kontinuerlig tett oppfølging/dialog med ledelsen ved de to basene og Statoils prosjektorganisasjon
- HOG følger opp saken og er opptatt at Statoil følger opp innholdet i sine planer. Oppbyggingen av CCB som spesialbase for undervannsteknologi blir viktig. Samtidig som Statoil sikrer at volumøkningen på Mongstad skjer på en forsvarlig måte ut fra et overordnet regionalt hensyn

Leverandørindustrien

Næringen har i 2015 vært preget av kostnadskutt, og investeringer er satt på vent hos de store operatørene både på norsk sokkel og internasjonalt. Det har resultert i omfattende permitteringer og oppsigelser både hos operatørene, og de små- og mellomstore leverandørbedriftene i Hordaland.

På denne bakgrunnen vedtok Fylkesutvalget i Hordaland å igangsette en kartlegging av situasjonen blant bedriftene i Hordaland for å få en bedre oversikt over utviklingen, og hvordan den slår ut for vår lokale leverandørindustri. Fylkesutvalget ønsket også å få SMB-bedriftenes og resten av aktørenes syn på hvilke tiltak som kunne settes i verk for å møte utviklingen. HOG Energi fikk i oppdrag å utføre denne analysen. Første rapportering skjedde i desember 2014, og sluttrapporten ble levert Hordaland fylkeskommune i april 2015.

I rapporten foreslås en rekke tiltak som kan møte utfordringene for næringen både på kort og lang sikt. Både sentrale myndigheter og Hordaland fylkeskommune har respondert positivt på en del av de foreslåtte tiltakene. Fylkeskommunen har på bakgrunn av rapporten nedsatt et eget omstillingsutvalg.

Utviklingen følges nøye opp av HOG Energi i 2016.

Messer og delegasjoner

HOG Energi var også i 2015 samarbeidspartner på BRB sin studietur/delegasjonsreise til OTC i Houston. Vår rolle i denne sammenhengen var å delta i utarbeidelse av program, med særlig ansvar for den offisielle rundturen på messen.

Norsk Gassforum

HOG har i 2015 i sekretariatsansvar for Norsk Gassforum på vegne av Hordaland fylkeskommune. Dette arbeidet har vi hatt ansvar for i 4 år og ble avsluttet ved årsskiftet.

i) Nye energiformer/Kompetanse, teknologi- og regionalutvikling

Biogass produksjon og bruk

HOG Energi har lenge jobbet med innføring av biogass i transportsektoren. Gjennom flere prosjekter har vi satt fokus på de ulike elementene som skal til for å få på plass tilbud og etterspørsel av biogass. Bruken av naturgass som brobygger til biogass har vært en vellykket strategi for å få på plass en infrastruktur som kan være klar til å ta i bruk biogass. Det siste prosjektet vi har gjennomført har fokusert på testing av biogass hybrid teknologi i Bergen.

Prosjektet ble avsluttet på slutten av 2015. Det er finansiert av Hordaland fylkeskommune, Transnova og EU Partnerskapet i prosjektet har bestått av SKYSS og HOG Energi. Også Tide og HIB har deltatt. To biogasshybrid-busser er tatt i bruk av Skyss og satt inn i bergenstrafikken. Testprogrammet for bussene har omfattet testing for utslipp og energieffektivitet. Resultatene viser svært tilfredstillende utslippsverdier, bl.a. null skadelig NO₂, 50 gram NO_X per km og 30% CO₂ reduksjon sammenlignet med en konvensjonell gassbuss.

HOG arbeider for tiden med flere ideer som kan resultere i et nytt prosjekt med innen EU. På samme måte som biogass prosjektene vil disse fokusere på reduksjon av utslipp i kollektivtrafikken.

Tverrsektorielle klimatiltak

Samarbeidsrådet for Sunnhordland er initiativtaker til et kartleggingsprosjekt av potensial for klima- og miljørettet næringsutvikling i Sunnhordland. Næringslivet i Sunnhordland har høy kompetanse innen skipsbygging og mekanisk industri, marin og maritim virksomhet og metallurgi. Med utgangspunkt i denne kompetansebasen, skal kartleggingesarbeidet forsøke å identifisere potensielle områder og prosjekter, som kan bidra til ny næringsutvikling og reduksjon av klimagassutslipp. Det vil særlig bli fokusert på områder og prosjekter på tvers av ovennevnte sektorer. Videre vil en kartlegge potensiale for energieffektivisering blant virksomhetene. Arbeidet utføres i tett kontakt med Samarbeidsrådet, virkemiddelaktører og virksomheter i regionen. HOG leder og gjennomfører prosjektet på vegne av partene. Rapporten vil foreligge i løpet av 2. kvartalet i 2016. Hordaland fylkeskommune og HOG Energi finansierer arbeidet.

Klimarettet næringsutvikling

I samarbeid med kommunene Lindås og Austrheim og Industriutvikling Vest er det initiert et prosjekt som skal kartlegge potensial for ny industriell aktivitet på Mongstad med fokus på nye aktører og forretningsområder som kan komplementere eksisterende aktivitet, samt generere symbiose og større diversifisering.

En overordnet målsetning er at kompetanse, naturressurser, infrastruktur og industriell tilvirkning, skal videreutvikles innen nye områder og kartlegge potensial for reduksjon av klimagassutslipp.

Prosjektet skal indentifisere, utrede og forankre potensielle industrielle muligheter, samt starte prosesser knyttet til etablering av prosjekter knyttet til:

- Reduksjon av utslipp og energiforbruk
- Potensial for bruk av energiressurser
- Belyse potensial for nyskaping basert på naturressurser, avfall, kompetanse, andre industrier og industriell symbiose

Prosjektet har mottatt støtte fra kommunene, fylkeskommunene og Industriutvikling Vest.

Arbeidet er initiert i november 2015 og vil pågå ut 2016.

EU-prosjekter innen energi, klima og miljø

HOG Energi har opparbeidet seg vel 10 års erfaring med EU-prosjekter og gjennom dette opparbeidet høy kompetanse og godt nettverk relatert til EU sine satsinger innen energi, klima og miljø.

HOG Energi ser store mulighet for å bidra til bedre energiløsninger fra regionen og lavere utslipp ved å igangsette samfunnsrettede prosjekter i samarbeid med regionens aktører og internasjonale partnere, etter samme modell som biogass- prosjektene som er gjennomført de siste årene. I tillegg til å ha avsluttet biogasshydridbuss-prosjektet med EU i 2015 , har HOG Energi igangsatt prosesser i forhold til å realisere prosjekter innen EU-programmer som Horizon 2020, Baltic Sea og North Sea. Konkretisering av disse prosessene vil være et hovedfokus i 2016.